

Warszawa, dnia 19 maja 2026 r.

Poz. 498

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾**

z dnia 27 kwietnia 2026 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Posługiwanie się prawidłową emisją głosu przez osoby wykorzystujące głos w pracy zawodowej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Posługiwanie się prawidłową emisją głosu przez osoby wykorzystujące głos w pracy zawodowej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *M. Cienkowska*

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 996).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 kwietnia 2026 r. (M.P. poz. 498)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „POSŁUGIWANIE SIĘ PRAWIDŁOWĄ EMISJĄ GŁOSU PRZEZ OSOBY WYKORZYSTUJĄCE GŁOS W PRACY ZAWODOWEJ” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Posługiwanie się prawidłową emisją głosu przez osoby wykorzystujące głos w pracy zawodowej

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Bezterminowo

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej (ewentualnie odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji)

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację „Posługiwanie się prawidłową emisją głosu przez osoby wykorzystujące głos w pracy zawodowej” świadomie posługuje się własnym głosem w celu zmniejszenia ryzyka zapadalności na choroby zawodowe oraz efektywnie wykorzystuje głos w pracy zawodowej. Posiada wiedzę o budowie i prawidłowym funkcjonowaniu aparatu głosotwórczego. Stosuje prawidłowe techniki oddechowe podczas mówienia oraz wykorzystuje prawidłową fonację i artykulację. Rozpoznaje podstawowe błędy emisyjne, m.in. niewłaściwe podparcie oddechowe, niewłaściwą fonację, wpływ ataku twardego na aparat głosowy, błędy artykulacyjne czy błędy w akcentowaniu. Stosując odpowiednie techniki, wpływa na wykształcenie prawidłowych nawyków głosowych. Dbą o higienę głosu w celu uniknięcia negatywnych skutków długotrwałego mówienia. Posługuje się środkami wyrazu (melodia, barwa głosu, iloczasa, dynamika, pauza) w celu wzbogacenia przekazu językowego.

Zestaw 1. Wykorzystanie technik oddechowo-fonacyjno-artykulacyjnych w pracy głosem

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Posługuje się wiedzą z zakresu budowy oraz funkcjonowania aparatu głosotwórczego	<ul style="list-style-type: none"> a) charakteryzuje budowę aparatu głosotwórczego, b) omawia znaczenie i funkcje poszczególnych narządów w procesie wytwarzania dźwięku, c) wskazuje zależności warunkujące prawidłową i skoordynowaną emisję głosu.
Stosuje prawidłowe techniki oddechowe podczas mówienia	<ul style="list-style-type: none"> a) omawia znaczenie oddechu i podparcia oddechowego podczas mówienia, b) omawia znaczenie relaksacji i podaje przykłady ćwiczeń rozluźniających, c) omawia rodzaje ćwiczeń oddechowych i zasady ich wykonywania, d) demonstruje prawidłowy tor oddechowy, e) demonstruje co najmniej 3 ćwiczenia oddechowe, f) wykonuje co najmniej 3 ćwiczenia usprawniające pracę przepony (w tym jedno w pozycji leżącej), g) prezentuje postawę ciała właściwą dla emisji głosu, h) wskazuje najczęstsze błędy w procesie oddychania wpływające na emisję głosu, i) demonstruje regulację oddechu na tekście literackim.

Wykorzystuje prawidłową fonację i artykulację podczas mówienia	<ul style="list-style-type: none"> a) omawia znaczenie fonacji w procesie wytwarzania dźwięku, b) omawia rodzaje ćwiczeń fonacyjnych i zasady ich wykonywania, c) wymienia rodzaje nastawienia głosu (atakowania dźwięku), d) odróżnia atak twardy od miękkiego w mowie, e) uzasadnia stosowanie miękkiego nastawienia głosu, f) demonstruje prawidłową rozgrzewkę głosu przed wystąpieniem, g) prezentuje przykładowe ćwiczenie demonstrujące miękkie nastawienie głosu, h) demonstruje dwa ćwiczenia uruchamiające pracę rezonatorów górnych i dolnych (np. ćwiczenia kierowania głosu „na maskę”), i) wymienia narządy wchodzące w skład aparatu artykulacyjnego, j) omawia rodzaje ćwiczeń artykulacyjnych, k) demonstruje zestaw zawierający co najmniej 5 ćwiczeń (języka, warg, podniebienia miękkiego i żuchwy), mających na celu usprawnienie aparatu fonacyjno-artykulacyjnego, l) prezentuje ćwiczenia mające na celu koordynację aparatu oddechowo-fonacyjno-artykulacyjnego.
--	---

Zestaw 2. Stosowanie technik dykcyjnych w pracy głosem	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Stosuje podstawowe zasady prawidłowej wymowy w języku polskim	<ul style="list-style-type: none"> a) omawia zasady akcentowania w języku polskim, b) wskazuje sposób poprawnej wymowy wyrazów, c) czyta tekst z zastosowaniem zasad prawidłowej wymowy samogłosek i spółgłosek w języku polskim, d) odczytuje wyrazy i teksty z zastosowaniem prawidłowego akcentu.
Stosuje techniki dykcyjne w celu wywierania wpływu na słuchacza	<ul style="list-style-type: none"> a) omawia środki wyrazowe stosowane w celu wzbogacenia przekazu językowego i wywierania wpływu na słuchaczy, b) odczytuje tekst z zastosowaniem technik modulacji głosu w celu wzmocnienia przekazu i budowania pozytywnego wrażenia u odbiorcy, c) prezentuje co najmniej 2 „łamaniec” językowe* z zastosowaniem prawidłowej dykcji.

* „Łamaniec” językowy to trudna w zamyśle do wymówienia fraza. Może opierać się na podobnych, a jednak odmiennych głoskach, specjalnej konstrukcji (grze słów) lub innych właściwościach języka.

Zestaw 3. Posługiwanie się wiedzą o zasadach higieny głosu	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje wpływ niewłaściwej emisji i higieny głosu na występowanie chorób narządu głosu	<ul style="list-style-type: none"> a) podaje przykłady złych nawyków, które przyczyniają się do niewłaściwej emisji głosu, b) opisuje choroby zawodowe, na które są narażone osoby pracujące głosem niestosujące technik emisji głosu lub czyniące to nieprawidłowo, c) wskazuje choroby, które negatywnie wpływają na jakość głosu i narządy głosotwórcze, d) wskazuje choroby, które uniemożliwiają pracę głosem lub ją znacząco utrudniają.
Przedstawia zasady posługiwania się głosem w różnych warunkach	<ul style="list-style-type: none"> a) charakteryzuje zasady higieny głosu w celu utrzymania go w jak najlepszej kondycji, b) omawia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające niekorzystnie na jakość głosu oraz sposoby ich redukcji, c) opisuje, jak powinno być przygotowane środowisko pracy dla zapewnienia właściwej emisji głosu w zależności od specyfiki wskazanego zawodu, d) objaśnia zasady, które powinno się stosować w swoim środowisku pracy dla zapewnienia higieny głosu.

6. Wymagania dotyczące metod przeprowadzania walidacji, osób przeprowadzających walidację oraz warunków organizacyjnych i materialnych walidacji

1. Metody przeprowadzania walidacji

1.1. W procesie walidacji stosuje się wyłącznie następujące metody:

- test teoretyczny,
- obserwacja w warunkach symulowanych,
- analiza dowodów i deklaracji (próbek pracy),
- wywiad swobodny/ustrukturyzowany.

Weryfikacja składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej.

W części teoretycznej wykorzystuje się metodę testu teoretycznego.

W części praktycznej wykorzystuje się wybrane metody spośród wskazanych: obserwacja w warunkach symulowanych, analiza dowodów i deklaracji (próbek pracy) oraz wywiad ustrukturyzowany (rozmowa z komisją).

1.2. Wymagania dotyczące osób przeprowadzających walidację

W procesie weryfikacji biorą udział:

- operator systemu egzaminacyjnego, który organizuje zaplecze techniczne do przeprowadzenia weryfikacji i nadzoruje przebieg testu, w przypadku gdy test teoretyczny jest przeprowadzany w systemie elektronicznym,
- komisja walidacyjna składająca się z dwóch asesorów, która przeprowadza część praktyczną.

Operator systemu egzaminacyjnego musi posiadać:

- wykształcenie minimum średnie,
- znajomość obsługi komputera w zakresie uruchamiania oraz podstawowej obsługi systemu i zainstalowanych aplikacji,
- umiejętność rozwiązywania problemów w sytuacji trudności z nawiązaniem lub zanikiem połączenia internetowego lub obsługą przeglądarki w zakresie kompatybilności z platformą egzaminacyjną.

Osoba będąca asesorem może być jednocześnie operatorem systemu egzaminacyjnego.

Weryfikację efektów uczenia się w części praktycznej prowadzi komisja walidacyjna.

Pierwszy członek komisji walidacyjnej musi posiadać:

- wykształcenie wyższe w zakresie logopedii,
- min. 3-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie logopedii,
- udokumentowane doświadczenie w prowadzeniu szkoleń z emisji głosu w wymiarze min. 80 godzin.

Drugi członek komisji walidacyjnej musi posiadać:

- kwalifikację pełną z poziomem 6 PRK,
- udokumentowane min. 5-letnie doświadczenie w pracy z głosem na stanowiskach pracy takich jak dziennikarz radiowy lub telewizyjny, aktor, nauczyciel/trener śpiewu lub emisji głosu.

Do zadań członków komisji należy m.in.:

- stosowanie kryteriów weryfikacji przypisanych do efektów uczenia się dla opisywanej kwalifikacji oraz kryteriów oceny formalnej i merytorycznej dowodów na posiadanie efektów uczenia się właściwych dla opisywanej kwalifikacji,
- stosowanie zasad prowadzenia weryfikacji, a także różnych metod weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z celami walidacji i zasadami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Instytucja certyfikująca musi stosować rozwiązania zapewniające rozdzielenie procesów kształcenia i szkolenia od walidacji. W szczególności istotne jest zapewnienie bezstronności osób przeprowadzających walidację, m.in. przez rozdział osobowy mający na celu zapobieganie konfliktowi interesów osób przeprowadzających walidację. Osoby te nie mogą weryfikować efektów uczenia się osób, które były przez nie przygotowywane do uzyskania kwalifikacji „Posługiwanie się prawidłową emisją głosu przez osoby wykorzystujące głos w pracy zawodowej”.

Instytucja prowadząca walidację musi zapewnić bezstronną i niezależną procedurę odwoławczą, w ramach której osoby uczestniczące w procesie walidacji i certyfikacji mają możliwość odwołania się od decyzji dotyczących spełnienia wymogów formalnych, przebiegu walidacji, a także decyzji kończącej walidację.

W przypadku negatywnego wyniku walidacji instytucja certyfikująca jest zobowiązana przedstawić uzasadnienie decyzji.

1.3. Warunki organizacyjne i techniczne walidacji

Instytucja certyfikująca musi zapewnić:

- stanowisko komputerowe dla kandydata ubiegającego się o nadanie kwalifikacji (jedno stanowisko dla jednego kandydata), wyposażone w przeglądarkę internetową z dostępem do Internetu, do realizacji części teoretycznej egzaminu, w przypadku gdy test teoretyczny jest przeprowadzany w systemie elektronicznym,
- stół, krzesła,
- materac lub matę do demonstrowania ćwiczeń w pozycji leżącej,
- zestaw tekstów umożliwiający zweryfikowanie kryteriów:
 - regulacja oddechu – demonstruje regulację oddechu na tekście literackim zaproponowanym przez komisję walidacyjną,
 - prawidłowa wymowa samogłosek i spółgłosek – czyta tekst z zastosowaniem zasad prawidłowej wymowy samogłosek i spółgłosek w języku polskim,
 - prawidłowy akcent – odczytuje wyrazy i teksty z zastosowaniem prawidłowego akcentu,
 - modulacja głosu – odczytuje tekst z zastosowaniem technik modulacji głosu (kadencja i antykadencja) w celu wzmocnienia przekazu i budowania pozytywnego wrażenia na odbiorcy,
 - prawidłowa dykcja – prezentuje co najmniej 2 „łamańce” językowe* z zastosowaniem prawidłowej dykcji.

7. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się wymagań.

8. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Kwalifikacja pełna z poziomem 4 PRK

9. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nierzadziej niż raz na 10 lat